

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет

Півторак Андрій Михайлович

**«Бухгалтерський облік і формування звітності про фінансові
результати, їх аудит та економічний аналіз»**

071 - Облік і оподаткування
(галузь наук - Управління та адміністрування)

Автореферат
на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Івано-Франківськ – 2023

Дипломна робота виконана в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Савків Уляна Степанівна

Рецензент: д.е.н., професор кафедри економічної кібернетики Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Буртняк Іван Володимирович

Захист відбудеться «23» червня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Баланюк Іван Федорович

Зміст

Вступ	1
1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМСТВА	4
1.1 Економічна сутність фінансових результатів та їх значення у діяльності підприємства	4
1.2 Класифікація фінансових результатів	10
1.3 Особливості формування звіту про фінансові результати	15
2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В ТОВ «ГАЛФАЙН»	23
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства	23
2.2. Аналітичний та синтетичний облік фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН»	27
2.3. Напрями удосконалення обліку фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН»	32
3. АНАЛІЗ ТА АУДИТ ПОКАЗНИКІВ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТОВ «ГАЛФАЙН»	39
3.1. Аналіз фінансових результатів ТОВ «ГАЛФАЙН»	39
3.2. Організація і методика аудиту фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН»	43
3.3. Напрями удосконалення аудиту фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН»	46
Висновки	55
Список використаних джерел	57
Додатки	63

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Сьогодні вітчизняні підприємства працюють в умовах економічної нестабільності, політичної кризи, військових дій на сході України та глобальної пандемії. За таких умов ведення та розвиток бізнесу є вкрай складним і виживуть лише ті підприємства, які адаптуються та діють на випередження до мінливого середовища. Виживуть лише ті підприємства, які адаптувалися до мінливого середовища, вжили заходів фінансової стабілізації та своєчасно провели фінансовий аналіз. Основною турботою компанії є хороші фінансові результати.

Фінансові результати є основою для економічного і соціального розвитку підприємства і держави. У сучасних умовах господарювання головною умовою розширення та подальшого розвитку господарської діяльності підприємства є наявність достатньої кількості незалежних джерел фінансування, одним з яких є позитивні фінансові результати, тобто прибуток.

Фінансові результати характеризують ефективність управлінської діяльності підприємства, його здатність забезпечити виконання зобов'язань, що виникають у процесі діяльності, прибутковість підприємства, фінансову стійкість і незалежність, а також здатність оновлювати матеріально-технічне забезпечення, впроваджувати нові види діяльності, розширювати свою діяльність і забезпечувати достатньо вигідне становище порівняно з конкурентами. Фінансові результати – основа для самофінансування діяльності підприємства.

Прибуток важливий показник діяльності підприємства, який відображає його потенціал щодо оновлення матеріально-технічної бази, впровадження нових видів діяльності, розширення діяльності та забезпечення достатньо вигідного становища на ринку.

Для прийняття ефективних управлінських рішень необхідна достовірна, повна та якісна облікова інформація про результати діяльності суб'єкта господарювання та своєчасне управління ними. Тому, дослідження аспектів

обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів відіграють важливу роль в сучасному менеджменті. Достовірна інформація про фінансові результати дозволяє зробити висновки про ефективність господарської діяльності підприємства.

Мета дослідження – дослідити організаційно-методичні особливості бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів підприємства.

Відповідно до поставленої мети було вирішено такі **завдання**:

- дослідити сутність поняття "фінансові результати" та його основні складові;
- уточнити класифікацію фінансових результатів з метою задоволення потреб управління;
- дослідити нормативно-правове забезпечення обліку та аналізу фінансових результатів підприємства;
- проаналізувати організаційно-методичні аспекти бухгалтерського обліку фінансових результатів;
- розглянути аналітичний та синтетичний облік фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН»;
- запропонувати напрями удосконалення обліку фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН»;
- провести аналіз фінансових результатів ТОВ «ГАЛФАЙН»;
- вивчити організацію і методику аудиту фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН»;
- визначити напрями удосконалення аудиту фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН».

Об'єктом дослідження є аналіз системи бухгалтерського обліку та звітності фінансових результатів ТОВ «ГАЛФАЙН»..

Предметом дослідження є теоретичні, організаційно-методичні та практичні засади обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів як єдиної

інформаційної бази про результати діяльності підприємства для цілей управління.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи: індукція (етап збору, систематизації та обробки інформації для дослідження) та дедукція (процес теоретичного осмислення проблеми), спостереження, аналіз та синтез, порівняння, вертикальний і горизонтальний аналіз.

Практичне значення одержаних результатів визначається тим, що висновки та рекомендації щодо удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів можуть бути впроваджені в діяльність ТОВ «ГАЛФАЙН».

Обсяг і структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Список використаних джерел включає 52 найменування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У розділі 1 "Теоретичні основи звіту про фінансові результати підприємства" досліджено економічну сутність фінансових результатів та їх значення у діяльності підприємства, проаналізовано роль фінансових результатів у визначенні фінансової стійкості та рентабельності підприємства, здійснено класифікацію фінансових результатів, розглянуто підходи до класифікації фінансових результатів підприємства, вивчено базові особливості формування звіту про фінансові результати.

У розділі 2 "Організаційно-методичні аспекти обліку фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН»" досліджено специфіку обліку фінансових результатів на підприємстві ТОВ «ГАЛФАЙН», здійснено організаційно-економічну характеристику досліджуваного підприємства, проаналізовано основні фактори, які впливають на облік фінансових результатів підприємства, вивчено особливості аналітичного та синтетичного обліку фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН», розглянуто специфіку використання програмних засобів та інформаційних технологій в обліку, вивчено напрямки удосконалення обліку фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН», досліджено проблеми та перспективи удосконалення обліку фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН», запропоновано шляхи удосконалення звітності та управлінського процесу прийняття рішень на основі визначених фінансових результатів.

У розділі 3 "Аналіз та аудит показників звіту про фінансові результати ТОВ «ГАЛФАЙН»" досліджено процес аналізу та аудиту фінансових результатів ТОВ «ГАЛФАЙН», проаналізовано фінансові результати ТОВ «ГАЛФАЙН», вивчено особливості організації і методики аудиту фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН», розглянуто процес підготовки аудиторської програми, вивчено методи аудиту та оцінка ризиків при здійсненні аудиторських процедур, досліджено шляхи удосконалення аудиту фінансових результатів в ТОВ «ГАЛФАЙН».

ВИСНОВКИ

Фінансові результати є важливим інструментом управління та оцінки діяльності підприємства. Вони дозволяють виявити проблемні зони та прийняти ефективні рішення щодо управління фінансами, а також є індикатором для зовнішніх користувачів, таких як інвестори, кредитори та державні органи, для оцінки фінансового стану підприємства та прийняття рішень щодо співпраці з ним. Для того, щоб забезпечити стійкий розвиток підприємства, необхідно систематично аналізувати та оцінювати фінансові результати та приймати на їх основі ефективні управлінські рішення.

Фінансовий результат – це прибуток або збиток, який отримує господарюючий суб'єкт внаслідок своєї діяльності. Таким чином, фінансовий результат узагальнює наявні результати господарської діяльності підприємства та надає комплексну оцінку ефективності цієї діяльності.

В звіті про фінансові результати відображається ефективність діяльності підприємства за певний період часу. Він дозволяє оцінити рівень доходів та витрат, визначити прибутки або збитки, відслідковувати динаміку змін цих показників, а також порівнювати результати.

Таким чином, звіт про фінансові результати є інструментом управління фінансами підприємства, що дозволяє здійснювати своєчасну корекцію діяльності та приймати рішення на підставі реальних даних. Звіт про фінансові результати не тільки важливий для самого підприємства, але й для зовнішніх стейкхолдерів, таких як інвестори, кредитори, державні органи тощо. Він є основою для визначення фінансової стабільності та прибутковості підприємства, а також оцінки ризиків для залучення інвестицій та отримання кредитів.

Формування фінансової звітності та її аудит відіграють важливу роль у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень та забезпеченні довіри інвесторів та інших зацікавлених сторін. На основі її аналізу можна розробити пропозиції щодо вдосконалення наряду діяльності організації, сформулювати систему неперервного аудиту, розробити та впровадити ризик-орієнтований

підхід до аудиту, активно використовувати сучасні технології для підвищення ефективності аудиту та контролю, а також забезпечити розвиток корпоративної культури та системи етики на всіх рівнях організації.

Запровадження на постійній основі аудиторської діяльності, забезпечить керівництво ТОВ «ГАЛФАЙН» та зацікавлених користувачів достовірною інформацією про результати діяльності, а також забезпечить активну співпрацю з незалежними аудиторськими фірмами. З метою подальшого вдосконалення бухгалтерського обліку, формування звіту про фінансові результати та їх аудиту в організації, пропонується активізувати співпрацю з іншими відділами компанії, зокрема фінансовими та операційними, для більш глибокого розуміння бізнес-процесів та оптимізації контрольних процедур. Важливо забезпечити прозорість аудиторської діяльності, що передбачає регулярне інформування керівництва компанії та зацікавлених сторін про результати аудиту. Аудит фінансових результатів є важливим елементом контролю за фінансовою стійкістю та ефективністю функціонування організації.

Проведений аналіз фінансових результатів ТОВ «ГАЛФАЙН» дозволив виявити необхідність вдосконалення системи контролю фінансової діяльності. Зокрема, було виявлено проблеми щодо організації бухгалтерському обліку на досліджуваному підприємстві, що можуть призвести до спотворення фінансової звітності та порушення довіри зацікавлених сторін.

Покращенню системи контролю сприятиме активізація співпраці з іншими відділами підприємства, зокрема фінансовими та операційними. Це дозволить удосконалити бізнес-процеси та виявити проблеми у фінансовій діяльності ТОВ «ГАЛФАЙН». Крім того, така співпраця може сприяти оптимізації контрольних процедур та забезпеченню більш ефективному функціонуванню підприємства.

Список основних джерел

1. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 .
2. Шеверя Я.В. Облік, аналіз, аудит, звітність та оподаткування в умовах глобалізації економіки : монографія. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 300 с.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 23.05.2023)
4. Добрунік Т.П. Сучасна проблематика обліку фінансових результатів діяльності торговельних підприємств. / Т.П. Добрунік // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 13. Ч. 1. Ужгород, 2017. С. 95-99.
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 23.05.2023)
6. Н. В. Коцеруба, Р. Р. Грицина, Н. В. Білецька Факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2016. № 1. С. 24–28.
7. Методичні рекомендації по заповненню форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF13020.html (дата звернення: 23.05.2023)
8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 "Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки" URL: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS%2008_ukr_2016.pdf. (дата звернення: 23.05.2023)

9. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 "Дохід" URL: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS%2018_ukr_2016.pdf.
(дата звернення: 23.05.2023)
10. Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 "Дохід за договорами з клієнтами" URL: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IFRS%2015_ukr_2016.pdf.
(дата звернення: 23.05.2023)
11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 34 «Проміжна фінансова звітність» URL: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IAS%2034_ukr_2016.pdf.
(дата звернення: 23.05.2023)
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 17 «Податок на прибуток» : Наказ Міністерства фінансів України № 353 від 28.12.2000 р. № 353 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. (дата звернення: 23.05.2023)
13. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995р. № 88 URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95> (дата звернення: 23.05.2023)
14. Про аудиторську діяльність: Закон ВРУ від 22.04.1993 № 3126-XII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>. (дата звернення: 23.05.2023)
15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон ВРУ від 16.07.99р. №996-XIV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення: 23.05.2023)
16. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон ВРУ від 26.01.1993 № 2939-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>. (дата звернення: 23.05.2023)
17. Цивільний Кодекс України від 16.01.03 № 435-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. (дата звернення: 23.05.2023)
18. Лист Міністерства фінансів України "Про облікову політику" від 21.12.2005р, № 31-34000-10-5/27793 URL: www.rada.gov.ua. (дата звернення: 23.05.2023)

19. Лист Міністерства фінансів України “Про суттєвість інформації в бухгалтерському обліку і звітності” від 29.07.2003 р. № 04230-108 URL: www.rada.gov.ua. (дата звернення: 23.05.2023)
20. Матюха В. І., Мисака Г. В. Бухгалтерський облік розрахунків підприємства за товарними операціями. Молодий вчений. 2018. № 1(2).
21. Нікішина О. В., Тараканов М. Л. Інституційна складова регламентації товароруху в системі товарних ринків. Економіка харчової промисловості. 2021. Т. 13, Вип. 3. С. 23-33.
22. Подмешальська Ю. В., Парнюк О. В. Документальне забезпечення обліку товарних запасів на підприємстві. Агросвіт. 2020. № 22. С. 97-104.
23. Проскура К. П., Лісовий А. В. Документальне обґрунтування ризиків фіктивності здійснених платниками податків операцій з постачання товарів в податкових перевірках. Економічний вісник. Серія : Фінанси, облік, оподаткування. 2019. Вип. 3. С. 212-221.
24. Очеретько Л. М., Хохлова І. А. Проблеми обліку та оподаткування розрахунків за виплатами працівникам і шляхи їх вирішення. Ефективна економіка. 2018. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6616> (дата звернення 23.05.2023).
25. Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.В. Гудзь Фінансовий облік: підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 478 с.
26. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с.
27. Гончарук С.М., Долбнєва Д.В., Приймак С.В., Романів Є.М. Фінансовий контроль: теорія, термінологія, практика : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 298 с.
28. Балазюк О. Ю. Професійна етика бухгалтера в контексті реформування бухгалтерського обліку в Україні. Економіка і суспільство. 2017. № 10. С. 710–714.

29. Жук, В. М.; Попко, Є. Ю.; Шендерівська, Ю. Л. Бухгалтерський облік: перегляд предмету і назви професії. *Accounting & Finance/Oblik i Finansi*, 2020, 87.
30. Захарченко, Ю. П. Концепції і парадигми бухгалтерського обліку як основа розвитку наукових основ теорій. *Для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів, практиків.*, 2019, 84.
31. Лучко, м. р. 1. Бухгалтерський облік як система знань: теорія та методологія. *О-17 Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Тернопіль, 27 грудня 2019 р.)*—Тернопіль: ТНЕУ, 2019.—274 с. Редакційна колегія, 2019, 14.
32. Спільник, Ірина; Палюх, Микола. Бухгалтерський облік в умовах цифрової економіки. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*, 2019, 1-2: 83-96.
33. Степаненко Н.О., Степаненко В.О. Інтеграція України до Європейського союзу: переваги та недоліки *Вісник економіки, транспорту і промисловості*. - №61. - Харків: УкрДАЗТ, 2018. - С. 62 – 67.
34. Царук, Василь Юрійович. Інституційний тренд розвитку бухгалтерського обліку в Україні: структурний аналіз. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*, 2019, 2 (43): 69-74.
35. Оболенцев В.Ф. Базові засади системного аналізу системи запобігання злочинності в Україні: моногр. Харків: Юрайт, 2021. 192 с.
36. Аудит : підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І. Київ : Видавництво Ліра-К. 2019. 324 с.
37. Аудит : підручник / за заг. ред. проф. О.А. Петрик. Київ : КНЕУ. 2018. 498 с.
38. Беренда Н.І., Скоморохова С.Ю. Формування і розподіл прибутку. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. Вип. 3 (2). С. 70-75.
39. Будицько О.В., Спекова О.Р. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Випуск 3 (14). С. 411-416.

40. Коблянська Г.Ю., Бобошко В.С. Організація внутрішнього аудиту на підприємстві. Облік і фінанси АПК: освітній портал. 2022.
41. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628 .
42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 р. № 137 .
43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 .
44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 р. № 242 .
45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246 .
46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 8 жовтня 1999 р. № 237 .
47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 31 січня 2000 р. № 20 .
48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 26 квітня 2000 р. № 91 .
49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 .
50. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 25 лютого 2000 р. № 39 .
51. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07 листопада 2003 р. № 617 .

52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 19 травня 2005 р. № 412